

WÊRELDDAG VIR HARDOP LEES SAAM MET NALIBALI

Hierdie jaar word Wêrelddag vir Hardop Lees op 4 Maart 2015 gevier. Sluit op hierdie dag by ons aan en lees 'n storie – *Sisanda se geskenk* – wat spesiaal vir ons geskryf is deur Suid-Afrika se bekendste storieverteller, Gcina Mhlophe, vir kinders wat jy ken.

5 AKTIWITEITE VIR WÊRELDDAG VIR HARDOP LEES

1. Lees die storie, *Sisanda se geskenk*, op bladsye 2 en 3 vir jou kinders en vir ander. Oefen 'n paar keer om dit hardop te lees voordat jy dit vir jou kinders lees, en onthou om met uitdrukking in jou stem te lees. Met baie jong kinders sal jy dalk vir hulle die prente wil wys terwyl jy die storie op 'n eenvoudiger wyse in jou eie woorde oorvertel.
2. Gaan na **www.nalibali.org** om vingerpoppe van die hoofkarakters in die storie, *Sisanda se geskenk*, af te laai. Moedig dan jou kinders aan om die vingerpoppe te gebruik om die storie oor te vertel of om hulle eie stories te vertel.
3. Moedig jou kinders aan om die storie te vertolk deur hulle te vra om hul gunstelingdeel van die storie te teken of te verf.
4. Gebruik Wêrelddag vir Hardop Lees om iets nuuts te probeer – lees hardop vir kinders of volwassenes vir wie jy nog nie voorheen gelees het nie, of probeer vir jou kinders 'n storie op 'n ander plek lees, soos in die park, of wanneer hulle in die bad is!
5. Maak jou eie Wêrelddag vir Hardop Lees-plakkate. Stal hulle dan by jou skool, biblioteek, leesklub of plek van aanbidding uit om mense bewus te maak van hoe belangrik hierdie dag is.

HOE OM BETROKKE TE RAAK

Gaan na www.nalibali.org of www.nalibali.mobi om jou gesin, leesklub of skool in te skryf en help om hierdie die grootste byeenkoms vir Wêrelddag vir Hardop Lees in Suid-Afrika te maak!

8 VOORDELE VAN HARDOP LEES!

As jy vir jou kinders hardop lees:

- wys jy hulle dat jy waarde heg aan boeke en lees.
- gee dit julle dinge om oor te gesels.
- bou dit 'n band tussen julle.
- stel dit hulle in staat om lees as 'n bevredigende aktiwiteit te ervaar.
- motiveer dit hulle om self te leer lees, en om dan aan te hou lees.
- wys jy hulle hoe ons lees, en hoe boeke werk.
- laat jy hulle stories geniet wat bo hul huidige leesvermoë is.
- ontwikkel hulle woordeskat en taalvermoëns.

WEN!

As jy inskryf om hardop vir die kinders in jou lewe te lees, staan jy 'n kans om twee vliegkaartjies vir binnelandse vlugte van die Suid-Afrikaanse Lugdiens te wen!

Vir bepallings en voorwaardes, gaan na www.nalibali.org

SISANDA SE GESKENK

Storie deur Gcina Mhlophe

Vertaling deur Anita van Zyl

Illustrasies deur Jiggs Snaddon-Wood

Elke dag wanneer die agtjarige Sisanda by die huis kom na skool, trek sy haar skooluniform uit, eet haar middagete en speel *umlabalaba* saam met haar oupa. Hulle het so baie pret om hul "koeie" om die bord te laat vlieg, dat sy nie wil ophou speel nie. Maar dan herinner haar oupa haar dat sy 'n bankbestuurder wil word wanneer sy eendag groot is.

"Hoe sal jy dit doen as jy nie hoërskool toe gaan nie?" terg haar oupa.

Sisanda lag net. "Ek sal hoërskool toe gaan, en universiteit toe ook. Dis hoekom ek so hard werk by die skool!"

Sisanda is nogal lank vir haar ouderdom – sy aard na haar pa. Haar ronde gesig en pragtige glimlag kry sy van haar ma. Albei haar ouers staan elke oggend vroeg op om by die wildreservaat daar naby te gaan werk. Teen die tyd dat Sisanda en haar maats in die skool is, kom busse vol toeriste al by die reservaat aan om na Afrika se mooiste diere te kom kyk.

Sisanda se vorige verjaardag was baie spesiaal – haar ouers het toestemming gekry om vir haar 'n partytjie in die wildereservaat te hou. Die kameelperde in die reservaat was nuuskierig

oor hierdie groep mense. Hulle het hul lang nekke uitgestrek om die partytjie beter te kan sien, en dit het selfs gelyk asof hulle van die verjaardagkoek wil hê! Sisanda hou baie van die kameelperde. Al die diere is vir haar spesiaal, maar dit is die stil en sagmoedige kameelperde wat haar hart gesteel het. Sy sou die hele dag lank na hulle kon kyk.

Een Vrydag het Sisanda se pa vroeg huis toe gekom na werk. Hy het baie ontsteld gelyk.

"Wat's fout, Baba?" vra Sisanda.

"Vandag het 'n swerm bye 'n mamma-kameelperd gestee," verduidelik Sisanda se pa. "Haar kop was so geswel van al die bysteke dat haar pragtige oë toe was. Ons het alles probeer om haar te help, maar dit was tevergeefs – sy is dood. En die hartseerste van alles is dat sy 'n jong kalfie het wat haar nog nodig het."

"O, nee!" sê Sisanda en begin huil. "Ek wens daar is iets wat ek kan doen. Die kameelperdkalfie huil seker nes ek."

Sisanda huil en huil. Haar ma probeer haar troos. Sy lees selfs vir Sisanda met slaaptyd 'n ekstra storie om haar te help vergeet hoe jammer sy vir die kameelperdkalfie voel. Uiteindelik word Sisanda aan die slaap gesus deur die klank van haar mamma se stem.

Die volgende oggend word Sisanda met 'n blink plan wakker!

"Kan ek asseblief vandag saam met julle werk toe gaan?" vra sy haar pa. "Ek het 'n geskenk vir die kameelperdkalfie."

Ontsluit kinders se potensiaal deur lees en die vertel van stories

Haar ouers kyk na mekaar, glimlag en sê: "Ja, natuurlik kan jy saam met ons kom."

Dit is 'n warm, maar bewolkte dag. Alles in die reservaat lyk buitengewoon stil.

"Ek dink die son skyn vandag nie omdat dit ook hartseer is oor die kameelperdkalfie," sê Sisanda.

'n Reuse olifant staar na die gesin wat verbystap.

"Dalk wonder daardie olifant waarom 'n dogtertjie saam met haar ouers by die werk is," sê Sisanda se mamma.

Sisanda knik. "Hy gaan 'n verrassing kry wanneer hy uitvind," dink sy.

Hulle vind die kameelperdkalfie waar hy alleen staan. Sy lang nek hang en sy groot bruin oë lyk dof. Sisanda gaan staan so naby aan hom as wat sy kan. Sy maak haar sakkie oop en haal 'n boek uit. Toe, tot haar ouers se verbasing, begin sy vir die kalfie lees. Hy draai sy kop na haar stem toe en luister asof hy elke woord verstaan. Eers dink Sisanda se ouers dis vreemd om vir 'n kameelperd te lees, maar hulle verander gou van gedagte toe hulle sien hoe rustig die kalfie lyk – sy sagte oë kyk na Sisanda.

"My storie het hom beter laat voel," vertel Sisanda vir haar oupa toe sy by die huis kom.

Die meeste middae, en oor naweke, gaan kuier Sisanda vir die kameelperdjie. En elke keer wanneer sy gaan, neem sy nog 'n storie saam om vir hom te lees. Die twee nuwe vriende lyk so goed saam dat selfs toeriste wat verbystap foto's van hulle neem.

Stadigaan word die kameelperdjie sterker. Mense by die wildreservaat sorg regtig goed vir hom

en al die liefde en aandag van sy nuwe maat, Sisanda, doen wondere.

Op 'n dag vra die bestuurder van die reservaat vir Sisanda om vir haar nuwe maat 'n naam te gee.

"Ek dink Thokozani is 'n goeie naam," sê Sisanda.

Die volgende dag bel die bestuurder van die reservaat Sisanda se onderwyser. Hy nooi al Sisanda se klasmaats om vir Thokozani te kom ontmoet. Die mooi kameelperdjie het in die drie maande vandat Sisanda die eerste keer vir hom kom kuier het, langer en sterker geword.

Die dag van die uitstappie wag veertig Graad 3-kindere gretig vir die reservaat se hekke om oop te maak. Toe lei 'n baie trotse Sisanda almal na Thokozani. Sommige van die kinders staar verstom na die lang kameelperd.

Ander giggel senuweeagtig. Hulle onderwyser, juffrou Khanyile, glimlag net.

"Jou vriend is pragtig, Sisanda. Jy is so goed vir hom," sê sy kalm.

"Wat is sy naam?" vra een van die seuns.

"Thokozani," antwoord Sisanda.

"Thokozani beteken 'verheug'," sê juffrou Khanyile.

Die kinders gaan sit en luister terwyl Sisanda die storie lees wat sy die eerste keer vir Thokozani gelees het. Die bestuurder van die reservaat neem foto's. Sommige toeriste wat verbystap neem ook foto's. Selfs 'n fotograaf van 'n plaaslike koerant neem foto's. Hy belowe dat 'n foto van hulle binnekort in die koerant sal verskyn. Almal juig.

Dis darem 'n goeie geskenk! Lees om 'n vriend gesond te maak.

Ontsluit kinders se potensiaal deur lees
en die vertel van stories

MAAK 'N KENTEKEN!

1. Sny op die rooi stippellyn uit om die kenteken uit te knip.
2. Kleur die prent in.
3. Sny 'n sirkel wat net so groot soos die kenteken is uit dun karton – gebruik byvoorbeeld 'n graankosboks.
4. Gebruik gom om die kenteken op die karton vas te plak.
5. Gebruik kleefband of maskeerband om 'n haakspeld aan die agterkant van die kenteken vas te plak. Of maak 'n gaatjie aan die bokant en ryg 'n stukkie wol of gare daardeur sodat jy dit om jou nek kan hang.
6. Geniet dit om jou kenteken te dra terwyl julle stories lees en daarna luister op Wêrelddag vir Hardop Lees.

Stuur vir ons foto's van jou kinders met hulle Wêrelddag vir Hardop Lees-kentekens. E-pos jou foto's aan info@nalibali.org of plaas hulle op Facebook!

OOR NALIBALI

Nal'ibali (isiXhosa vir "hier is die storie") is 'n nasionale lees-vir-genot veldtog wat kinders se potensiaal help ontwikkel deur middel van lees en die vertel van stories. Kinders wat hulle inleef in goeie stories wat goed vertel word – in tale wat hulle verstaan – word geïnspireer en gemotiveer om self te leer lees. Hierdie manier van leer wat vir die kinders self lonend is, is 'n suksesresep vir die ontwikkeling van geletterdheid.

Nal'ibali word bestuur deur PRAESA (Project for the Study of Alternative Education), Times Media en 'n groeiende aantal vennote. Deur volgehoue mentorskap en samewerking met gemeenskappe, leesklubs, geletterheidsorganisasies en vrywilligers van alle ouderdomme, asook 'n lewendige mediaveldtog, help Nal'ibali om 'n kultuur van geletterdheid in die daaglikse lewe in Suid-Afrika te laat posvat.

Vir meer besonderhede, besoek www.nalibali.org, www.nalibali.mobi of stuur 'n e-pos aan info@nalibali.org. Jy kan ons ook op Facebook en Twitter vind: @nalibaliSA

Dit begin met 'n storie...